

ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 136 SZAM.

ÁRA 10 FILLÉR

DEBRECEN, 1940 JUNIUS 29, SZOMBAT.

AZ OROSZ HADERŐ MA HAJNALBAN MEGKEZDTE

BESSZARABIA ÉS BUKOVINA MEGSZÁLLÁSÁT

A Szovjet csak a megszállás befejezése után fog tárgyalni Romániával
Bulgária katonai intézkedéseket fogantositott

„Románia nem tud vállalni egy háborút óriás szomszédja ellen“

A négyéves világháború után Romániához került Erdélyen, Bukovinán, a bolgár Dobrudzsán kívül az orosz Besszarábia is. Ezekkel a területekkel Románia módfelett meggyarapodott, rá sem lehetett ismerni a régi Romániára, a kis dunai államra, amely még csak nemrégiben jelentéktelen szomszédja volt a területileg vele határos államoknak. Románia a háborút követő husz év alatt szomszédjaival szemben a legmerevebb elzárkózás politikáját folytatta, valószínűleg abban a reményben, hogy terület gyarapodása csak ennek következtében maradhat meg jelenlegi állapotában. De ugyanakkor szoros katonai és egyéb szerződéseket létesített, amelyek természetesen inkább segélykérő, mint segélynyújtó vonatkozásúak voltak. A területileg meg csonkított országok sohasem mondtak le az elvesztett területekhez való jogos igényeiről, ez többnyire kifejezésre is jutott félreérthetetlen nyilatkozatokban, azonban csupán annyi hatást eredményeztek, hogy a románok még nagyobb gyűlölettel viseltettek az említett területek idegen falu lakosságával szemben, békeközvetítésre évtizedeken át a legcsekélyebb hajlandóság sem nyilatkozott meg. Délkelet Európában ezideig szélsőséges volt, amely azonban most lényegesen megváltozott. Románia legnagyobb szomszédja a Szovjetunió a leghatározottabban hangozta ultimátumában szövegét a Romániát Besszarábia visszaadására és Bukovina északi részének átengedésére. A Szovjet lépése óriási feltűnést keltett Európában, Románia részéről pedig ez a feltartóztathatatlanul közeledő kiérdemelt történelmi sors részbeni beteljesülését jelenti.

A Szovjetunió diplomáciai lépéséről az Olasz Stefani Iroda jelenti Bukarestből:

Molotov külügyi népbiztos szerdán 22 órakor a moszkvai román követnek jegyzéket nyújtott át, amelyben a Szovjetunió azt kívánja Romániától, hogy adja vissza Szovjetországnak egész Besszarabiát és engedje át Bukovina északi részét.

A román kormánynak még ma este meg kell adnia a válaszát a szovjet kormánynak.

A román hatóságok lázas izgalomban tárgyalják a kérdést. A mai napra koronatanácsot hívtak egybe.

Időközben szovjet repülőgépek jelentek meg a szovjet által követelt román területek fölött, nyilván azért, hogy ezzel is jelezzék, hogy a szovjet katonai erők teljes mértékben támogatják a diplomáciai akciót.

(Magyar Távirati Iroda.) A Stefani Iroda jelenti Bukarestből.

A csütörtök déli koronatanács félegy óráról félháromig tartott. Este 8 órakor újabb ülés kezdődött és ezen megfogalmazzák azt a választ, amelyet Románia Molotov szerdán este átnyújtott jegyzékére ad.

Elterjedt hírek szerint a román kormány azon a hézeten van, hogy azonnal fel kell venni a kapcsolatot a szovjetkormánnyal és bizottságot kell kijelölni, hogy a szovjetbizottsággal együtt a béke fenntartásának szellemében megvizsgálja a szovjet által támasztott követeléseket. Eszerint fenn kell tartani a jó szomszédi viszonyt Szovjetországgal és tárgyalásokba kell bocsátkozni. A kormány szóvivője egyébként kijelentette, hogy a román nép a király körül egységbe tömörül s várja a kormány döntését, bármilyen legyen is az.

Végeredményben tehát Románia hajlandó az együttműködés szellemében megvizsgálni a szovjet követeléseit, hogy így legalább pillanatnyilag elkerülje a nagyobb veszélyt, amit a moszkvai követeléseken alapuló tárgyalások visszautasítása maga után vonhatna.

Megerősítik végül, hogy a szovjet követelések egész Besszarabiára és egész észak Bukovinára vonatkoznak. (MTI)

Róma, (MTI.) A csütörtök délutáni lapok utolsó kiadásai ve-

teskedést s ezért hajlandó teljesíteni az orosz feltételeket.

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

geskedést s ezért hajlandó teljesíteni az orosz feltételeket.

Belgrád, (MTI.) A besszarábiai kérdésben politikai körökben mind eddig semmiféle nyilatkozat nem hangzott el, de szemelláthatóan várják a választ és az ultimátum szövegének közzétételét. Az eddig befutott hírek alapján az általános vélemény az, hogy Románia lényegében elfogja fogadni a szovjet követeléseket. Jugoszlávia érdekeit a szovjetorosz-román viszony közvetlenül nem érinti és így részéről semmiféle állásfoglalás nem várható.

A Stefani Iroda értesülése szerint a román koronatanács, mely a szovjet ultimátum átvétele után állandóan ülésezett, éjfél 23 óra 30 perckor végetért. A hozott határozatokról ezideig nem adtak hivatalos jelentést, az azonban bizonyos, hogy a válaszjegyzéket azonnal Moszkvába irányították s az már meg is érkezett. A válasz jegyzék magában foglalja a szovjet követeléseinek elfogadását. Az ultimátum szövege sem került még nyilvánosságra. Belgrádi politikai körök véleménye szerint Románia elfogadja az orosz követeléseket.

(Bukarest.) Most már hivatalos helyen is elismerik, hogy kedden tüntetési kísérletre került sor a bukaresti szovjetkövetség közelében. A tüntetést fiatalokusok kísérelték meg. Illetékes helyen azt állítják, még azt nem sikerült megállapítani, vajjon a fiatallem-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

Az olasz lapok közül az orosz ultimátummal foglalkozik a Messaggero s kifejti, hogy a román kormánynak az a nyilatkozata, mely szerint jószomszédi viszonyt akar fenntartani a Szovjettel, azt jelenti, hogy a jelen pillanatban Románia nem tud vállalni egy háborút óriási szomszédjával szemben, nem vállalhatja a kilátástalan ellensé-

berek a szovjet mellett, vagy elene akartak-e tüntetni. A tüntetőket a rendéség visszaszorította még mielőtt elérték volna a szovjetkövetséget. Egy részüket előállították, néhány tüntetőt pedig fogva tartottak. Politikai természetű beszédre került sor az éjszaka Kisinevben, Beszarabia fővárosában is. Mint az Evenimentul jelenti, a Vörös Malom nevű éjjeli mulatóhely több ven-

dége arra biztatta a zenekart, hogy szakadatlanul játsszék „bizonyos tilos dalokat”. Néhány jelenlévő katonatiszt és köztisztviselő tiltakozott ez ellen, de a vendégek és a zenekar is folytatták a játékot és a helyiség lett nemzetiségű tulajdonosa sem volt hajlandó véget vetni a tilos zenének. A hatóságok szigorú nyomozást indítottak a tettesek kilétének megállapítására. (NST.)

Újabb olasz repülőtámadás Málta erődítései ellen

Az olasz főhadiszállás XVI. számú jelentése:

Bombavető alakulataink ismételt támadásokat intéztek Málta szigete ellen és a sziget tengeri s légi célpontjait újból erős pusztító hatással járó bombázás alá vették. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Észak Afrikában ismételt légi támadásokat végeztünk rakéták és gépkocsik ellen. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Tengerészeti egységei figyelemreméltó sikerrel tüzeltek Solturn angol támaszpontra.

Az ellenségnek Massaua és Assah ellen végrehajtott légitámadásai nem jártak semmi eredménnyel. (MTI.)

Nairobi. (Kenya) (Reuter.) Szer-

dán este a következő hivatalos hadijelentést adták ki:

Szárzsföldi járőreink, anélkül, hogy ellenállásra találják volna, 32 kilométer mélységbe behatolt Olasz Szomáliba. A Rudolf tó nyugati partja mentén, Lokitaungban elhelyezett katonai állomásunk jelentése szerint, június 25-én ellenséges repülőgépek bombázták Lokitaungot. 12 bombát vetettek le, de kárról nem érkezett jelentés. Felderítő repülőgépeink Olasz-Szomáli felett tevékenykedtek.

Kairó. (Reuter.) A brit főhadiszállás jelentése szerint erős kötelékű ellenséges csapatok, harcokosik támogatásával, az abesszin Brit-Szomáli határnál megtámadták az egyik angol előőrs állást. A libanoni határról semmi jelentenivaló nincs. (MTI.)

MEGNYILT IFJ. SINAY IMRE
illatszertára
Vár-utca 2. Csapó-utca sarok.
Szolid árak! Wiener-ház. Előzékeny kiszolgálás.

Anglia ellen óriási légitámadásokat hajt végre a német légiereő

Az elmúlt hét véglegesen megpecsételte Franciaország sorsát: aláírták a német és olasz fegyverszüneti szerződéseket és ezzel megszünt az ellenségeskedés a francia területeken. Elnémult a harcok brzzalmas, siketítő zaja és a béke otthonokba térnek vissza a háboru sok viszontagságokat átélt harcosai. Egy nagy haderő, egy nagy fegyveres ellenállás tört meg egy néhány hét alatt, de ezzel együtt megtört az a abúszkeség is, amely az elmúlt világháboru után oly kegyetlen tudott lenni a legyőzöttekhez. A világtörténelem kereké nagyot fordult az utóbbi időkben s ez magával sodorta a büszke Franciaországot, amely a sorsát Angliának köszönheti.

A 24 pontból álló német és a 26 pontból álló olasz fegyverszüneti szerződések életbeléptetésének

VIG-MOZI

BUDAPESTET MEGELŐZVE

A szezon egyetlen amerikai dzsungel kalandorfilmje

Dzsungel banditái

(JIM TILLER KALANDJAI)

Előadások kezdete szombaton és vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

napja: Franciaország gyásznapja. A szerződések értelmében Franciaország meghatározandó időn belül köteles leszerelni szárazföldi, vízi és légierejét s meg kell tenni mindazokat a rendelkezéseket, amelyeket a győztes hatalmak a háborunak Angliával szembeni győzelmes továbbfolytatásához meg kívánnak. A fegyverszüneti megállapodás azonban csak átmeneti a végleges békeszerződés megkötéséig.

A német és olasz haderők összpontosítása az angol sziget elleni nagy, koncentrikus támadásra folyamatban van. A nagy támadás hulláma már megindult a levegőben, a német harci repülőgépek óriási támadásokat hajtanak végre az angol katonai célpontok ellen, valamint a hajóhad egységei ellen. A német bombavető Skóciában és Közép Angliában igen eredményesen tevékenykednek, több repülőteret elpusztítottak. De igen eredményesen harcolnak a német tengeralattjárók is, amelyek nagy csatahajókat pusztítanak el. A támadás második hulláma előreláthatólag még eredményesebb lesz a szigetország ellen s próbára fogja tenni az egész angol védelmi berendezkedést. Anglia lázas sietséggel igyekszik magát biztosítani úgy a légi, mint a tengeri és szárazföldi támadások ellen.

Országos részvét nyilvánul meg a kormányzói család gyásza iránt

Magyarország kormányzójának leánya: ifju nagykarolyi gróf Károlyi Gyuláné, született nagybányai Horthy Paulette szerdán az esti órákban Budapesten hosszas szenvedés után elhunyt.

Az elhunyt holttestét tegnap délelőtt a királyi palotába szállították és ott az egyik teremben helyezték el. A ravatalt ma reggel állították fel, amely előtt országos részvét nyilvánult meg. A beszentelési ünnepség délelőtt 11 órákor vette kezdetét, a gyászünnepeken a gyászoló kormányzói családon kívül részt vett az ország katonai

és polgári előkelősége. A gyászszertartás után a holttestet Kenderesre szállították s ott nagy gyászpompával helyezik az elhunyt Gróf Károlyi Gyuláné Horthy Pauletet örök nyugalomra.

A tegnapi felsőházi ülésen kegyeletes megemlékezéssel mély részvétét nyilvánította a Felsőház a kormányzói család nagy gyásza iránt. Az egész magyar társadalom osztatlan részvéttel fordul a mély-séges gyász óráiban a kormányzói család felé, kiknek nagy gyászában kivétel nélkül minden magyar ember őszinte fájdalommal osztozik,

Elnököt választ az USA szombaton

(Reuter.) A köztársasági párt országos gyűlése összeült összeült Philadelphiában, hogy egyrészt megállapodjék a novemberi elnök választásra a köztársasági elnökjelölt személyében, másrészt kidolgozza az ország elé terjesztendő politikai programját. A párt programjában első helyen állanak a külpolitikai kérdések. A párt közéletet óhajt követni az elszigetelt és irányzata és Roosevelt kormánypolitikája között. Főbb pontjai hír szerint a következők: a pártnak szilárd elhatározása, hogy

nem engedje az országot háboruba sodorni. Nagy gondot fordít a nemzetvédelem kiépítésére és támogatja azokat, akik ellenállnak valamely támadó félnek, azonban ezen a tereen alkalmazkodik a nemzetközi jogi szabályok keretéhez. Ami a jelöltek személyét illeti, a vélemények megoszlanak. E pillanatban azt hiszik, hogy a következő három személy jön tekintetbe: Taft szenátor, Vendell Willkie és Hoover volt elnök. Az első szavazást szerdán tartják.

A mecseki kincsek feltárására félmillió próbafúrás indul

Egyre nagyobb érdeklődést kelt az a hír, hogy a Mecsekben óriási lehetőségeket rejtő szén és vasteleprek bukkantak, amelynek alapján megindulhat a vidék nagyarányú ipari fejlődése. Legutóbb Dezső Rezső magyaregyeje lakos 12000 mázsa vasércetombót talált kutatásai során. Stitz János dr. országgyűlési képviselő a vas és szén medence feltárása érdekében beható tanácskozásokat folytatott illetékes körökkel és rövidesen az Eötvös Lóránt geofizikai intézet

szakemberei tartanak vizsgálatot, a Mecsekben. Stitz János dr. kijelentette, hogy Varga József iparügyi miniszter rövidesen Pécsre érkezik és vele együtt végigjárja a medencét, mielőtt megkezdene a 600,000 pengős próbafúrásokat. Stitz János dr. kijelentése szerint a hegyhát igen alkalmas arra, hogy itt hatalmas iparvidék épüljön ki, mert ennek minden feltétele: az anyaggazdaság és a feldolgozás energiaszükséglete rendelkezésre áll.

A cinkotai kéjgyilkos bádoghordói a bűnügyi múzeumba kerültek

A budapesti büntetőtörvényszék Markó utcai épületének átalakítási munkálatai miatt a törvényszék irattárát átrendezték. Az átrendezési munkálatokban naponként 50-60 ember vett részt.

Már 1851-től kezdve itt voltak felhalmozva az iratok, amelyek olyan hatalmas sulyt jelentettek, hogy az már az épület biztonságát veszélyeztette. Körülbelül vagy 60.000 bűnügyi irat halmozódott fel az évek folyamán. Ez évenként 14-15.000 irattal szaporodott. Ezt a hatalmas irattömeget az épület alagsorába szállították.

Az iratok között vannak a világháborus évek hírhedt, elvetemedett többszörös gyilkosának Kiss Bélának bűnügyi iratai, melyek igen jelentős mennyiséget képeznek. Az alagsorban voltak elhelyezve azok a bádoghordók, amelyekbe a meggyilkolt nőáldozatokat belegyömösözték s a

hordókat ólommal összeforrasztotta. A bestiális gyilkos a gyilkosság felfedezése után elmenekült s évekig hajszolta a világ valamennyi rendőrsége, de nem sikerült kézrekeríteni. A legutóbbi hírek a kéjgyilkos tartózkodási helyéről arról szólnak, hogy Kiss Béla az egyik nagy hatalom idegenlégiójába lépett be. A cinkotai tömeggyilkosság bádoghordóit most a bűnügyi múzeumban helyezték el.

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ

Szombaton és vasárnap

Gibraltár

izgalmas kémdráma.

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9.

Milyen sors várt volna Magyarországra a szövetségesek győzelme esetén?

Anglia és Franciaország 1914-ben azzal a megokolással lépett a világháborúba, hogy ők a hivatottak a kisebb nemzetek jogainak és függetlenségének megvédésére. A világháború végén ezzel szemben kiderült, hogy nem is annyira a kis nemzetek jóléte volt a fontos, mint inkább saját hatalmuk megerősítése: mert hiszen a világháború végén ott állt a versaillesi és trianoni szerződés, Németország leigázása és Magyarország feldarabolása.

Jelenleg Anglia és Franciaország ismét azzal a megokolással lépett a háborúba, hogy ők hivatottak a kisebb nemzetek önállóságának és szabadságának megőrzésére.

A valóságban ez az indok csak hatalmi vágyuk leplezését szolgálta, mert ha a szövetségesek kerültek volna ki győztesként, egy még forzalmasabb Versaillesre és Trianonra került volna sor...

Angol és francia politikusok, mint Churchill, Duff-Cooper és Daladier elejétől kezdve szokatlan nyíltsággal Németország feldarabolását és egy új Versailles eljövételét hangoztatták mint a hábo-

gyarországnak juttatott területek visszaadására.

1939 novemberében Franciaország elnöke a következő szavakkal válaszolt Belgium és Hollandia békeajánlataira: Tartós béke csak akkor kerülhet sor, ha az Ausztria, Lengyelország, Csehszlovákia ellen elkövetett igazságtalanságot jóváteszik. A Petit Parisien ezzel kapcsolatban a következőket írta: „Szükséges egy kis Lengyelország, egy kis Magyarország és egy kis Csehszlovákia helyében egy szövetséges alakulat megteremtése.”

1940 márciusában elsőnek a magyar lapok hívták fel a világ közvéleményének figyelmét egy térképre, amely a francia miniszterelnök dolgozószobájában függött. E térkép előtt a francia miniszterelnök az amerikai kormány képviselőjével együtt lefényképezette magát. E térképen Németországot feldarabolták, Olaszország lényegesen kisebb, Lengyelország újjáalakított alakban, Csehszlovákia Magyarország rovására lényegesen megerősödött.

Ebből az összeállításból, amely francia és angol politikusok ha-

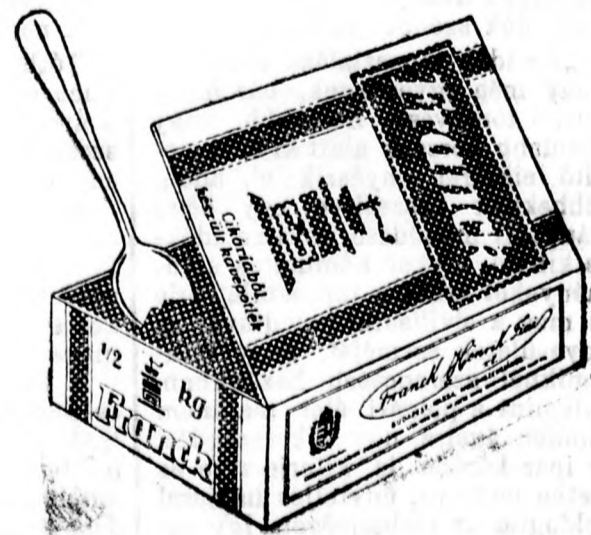
Rége a háztartás sok gondot és nehéz munkát is jelentett háziasszonyainknak. Mára sikerült azonban a főzéssel járó nehézségeket nagy mértékben kiküszöbölünk. A gyors és kényelmes munka biztosítéka nem utolsó sorban a gáztűzhely. Kezelése egyszerű és szabályozható kávéfőző pedig élvezet a főzés. A gáztűzhely előnyeit minden háziasszony méltányolja, de különösen az, aki azelőtt régi takaréktűzhely begyújtásával, gondozásával és tisztogatásával bajlódott.

Tiszta konyhában öröm a főzés!

Az étel is jobban ízlik, ha tudjuk, hogy csinos, modern konyhában szeretettel főzték. Mennyivel inkább fontos ez a kávéfőzésnél! A jó kávéfőzéshez azonban kettő kívánatos: először a megbízható kávéanyag, és pedig babkávét, vagy jófajta malátakávét, másodsor az olyan kiváló kávéízesítő, mint a **Franck**-kávépótlék.

Ezt a „Cichorium intybus” gyökereiből készítjük, melyet Sopron és Moson vármegyékben termeltetünk. E nemes növényt tehát hazánk földjének ősi ereje és a nap áldó sugara táplálja. A modern gyártási technika teszi viszont lehetővé, hogy a táplálkozás szolgálatába állíthatjuk mint **Franck**-kávépótlékot. Ez fokozza a kávéital zamatát és illatát, valamint szép, aranyosbarna színét. Ez az, amit a jó kávéitalban szeretünk.

A megbízhatóság ismertetőjele!

Befőzéshez használja a kitűnően bevált

Kristály

befőzőhártyát, gúmmikkal.
KAPHATÓ MINDENÜTT!

ru igazi végeélját. Az, hogy egy új Trianont is terveznek, az egyrészt a Benes és hívei, másrészt Anglia és Franciaország politikusainak együttműködéséből derül ki:

A múlt év október 2-án az akkori francia miniszterelnök Daladier és az egykori párisi cseh követ Osusky megállapodást írtak alá arra vonatkozólag, hogy Franciaországban a cseh hadsereget újjáalakítják. Ezzel kapcsolatban még 1940 május 16-án a francia Époque az alábbiakat írta: „Ez annak biznyitka, hogy a cseh-szlovák államot újjáalakítják, mert hiszen az még sohasem történt meg, hogy egy reguláris hadsereget a maga nemzeti zászlajával, tiszteivel és katonáival újjászerveztek volna, ama állam hozzájárulása nélkül, amelyért küzdenek. Ebből az következik, hogy Franciaország Cseh-szlovákia követelését magáévá tette.” Ezek a követelések azonban nemcsak egy új Versaillesre, hanem egy új Trianonra is irányulnak, azaz az 1938-as olasz-német döntés alapján Ma-

sonló nyilatkozataival, valamint hasonló angol és francia sajtóhangokkal mindenkor bővíthető kiderül, hogy a nyugati hatalmak háborús céljai nemesak Németország feldarabolására, hanem Magyarország rovására egy új Csehszlovákia megteremtésére irányultak. Magyarország tehát Franciaországtól és Angliától csak egy második — még szörnyűbb Trianonra számíthatott volna.

Hirdessen lapunkban

— Felhívás! A volt 39-es legénységi bajtársi egyesület vezető sége felkéri a volt 39-es bajtársakat, hogy a 11. hajduezred és a 22. hv. zlj. folyó hó 29-i zászlószentelési ünnepélyén minél számosabban jelenjenek meg. Gyülekezés 29-én 9 óra 30 perckor a Stadion főbejárata előtt.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09.

Vadnyugati cowboy történet
A FLORIDAI KALAND
Izgalommal és vidámsággal telt vadnyugati történet
Legujabb Magyar Világhíradó!
Előadások szombaton és vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor.

Ez év szeptember 25-én lesz 90 éves a debreceni kereskedelmi és iparkamara

1850 évi szeptember 25-én tartotta a debreceni kereskedelmi és iparkamara első és alakuló közgyűlést, Magyarországon ugyanis a kereskedelmi és iparkamarai intézményt az 1850. évben kiadott császári nyílt parancs honosította meg és az első között alakították meg a debreceni kereskedelmi és iparkamarát is. Ebben az időben Debrecen még Bihar-vármegyéhez tartozott s a kamara első alakuló ülésén a Nagyváradon székelő kerületi biztos, — akinek a neve: Cseh Eduard volt —, azon leiratát tárgyalta, amelyben a kamarát felszólította arra, hogy adjon véleményt „olyműti intézkedések és eszközök felett, amelyek alkalmazásával azon visszasságoknak és káros visszaéléseknek, — amelyek a céhek létéből és az árszábálynak alkalmazásából erednek — hatásukat gyengíteni és legalább ideiglenesen eljéjt venni lehetne”

A leirat ugyan német nyelvű volt, azonban a debreceni kamarának volt bátorsága ahhoz, hogy kitartott a magyar tárgyalási nyelv mellett és soha egy sor jegyzőkönyvét, írását nem írta németül, csak ha Bécsbe levelezett. Ebben az időben még Arad is a debreceni kamara kerületéhez tartozott. Az első elnököt titkos szavazással választották meg Svetits Mátyás nagynevű debreceni kereskedő személyében, míg alelnök Sáska László szabó iparos lett. A kamara első titkára Verner Károly ügyvéd volt. A kamarai tagokat ebben az időben még kinevezték. Debrecenből a legelső kamarai tagokat akiket ebben az időben kamarai tanácsosoknak neveztek, a következők voltak:

— Farkas Ferenc vaskereskedő, (később 1856—1864-ig elnök is volt), Szikszay József norinbergi áru kereskedő, Kardos László vászonárkereskedő, Csáthy Lajos könyvkereskedő, Bészler Károly vaskereskedő, Balog Lajos fűszerkereskedő, Csanak József fűszerkereskedő. Az iparosok közül Kardos István asztalos, Horog Lajos lakatos, Trocsányi László szűcs és Schavel József órás kerültek be a kamarába.

Igen érdekes, hogy a gyűlésre kiküldött Reviczky Menyhért miniszteri meghatalmazott beszédében egy szó sincs a császárról, mindig a királyról beszél, ha az uralkodót említi és beszédét is így fejezte be: „Éljen a király! Éljen a kormány! Éljen a Haza!”

Magnyitó beszédéből idézzük a következő szavakat, amelyeknek patetikus hangja jellemző az akkori idők szóközi stílusára:

„Az idők tapasztalása tanusítja, hogy még egyeseknek, bár mely buzgó törekvése hosszabb, vagy rövidebb korszak alatt ki nem elégitő sikerrel enyészik el, addig többeknek összesítve egy célra irányított működése, messze időkre kiható, olykor bámulatos eredményeket szül: e tapasztalat érlelé meg a civilizatio haladtával az egyesületek eszméjét, mely mindeniknél szerencsésb hazánkban, valamint a polgári élet majdnem minden ágaira, ugy a kereskedelem, és ipar körébe is kiterjesztve és életbe léptetve, üdvteljes hatással boldogítja az emberiséget. Így tá-

madtak s állanak fennt más mivellet államokban nagyszerű egyesületek, kereskedelmi és iparkamara nevezet alatt s ily egyesületek jótékony eredményéből vont tanúság bírja arra felséges urunk magas kormányát, hogy a közelebbi idők viszontagságai közt sokat szenvedett hazánkban is ily intézeteket hozzon létre s ezek útján a hazai kereskedelem és ipar pangásnak induló ügyét vidámabb erőteljesebb életre felűditve, a köz-

dolgok százados alakját megrázódtató vihar közben vett sebekre enyhítő irt teremtsen”.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara immár közel egy évszázadja folytatja áldásos működését. Sok viharon ment keresztül, olykor a legnagyobb válságok fenyegették, mindezekből diadalmasan került ki és lankadtlan erővel folytatja működését a kereskedelem és ipar javára.

—0—

Aratási szabadságot kapnak a bevonultak

Bartha Károly honvédelmi miniszter rendelkezésére az aratás zavartalanosságának biztosítására a bevonultak részére aratási szabadságot engedélyeznek.

Először azokat szabadságolják, akik mint szerződéses aratómunkások szerzik meg a maguk és a családjuk kenyerét. Másodsorban a kisbirtokosok tulajdonosait és a többi mezőgazdasággal foglalkozókat szabadságolják. Azokat a me-

zőgazdasági munkásokat, akik a tudvalevő gyakorlatozások miatt megfelelő időben nem kerülhetnek haza, az idemenekült lengyelekkel helyettesítik. A számbajöhető lengyel mezőgazdasági munkások száma mintegy nyolcezer. A mezőgazdasági munkálatoknál nélkülözhetetlen lovakat ugyan csak hazaküldik a nyári munkák tartamára.

—0—

Még mindig keresik a csónakszerencsétlenség halálos áldozatait

A Somorja községnél levő kompánál borzalmasvégű csónakszerencsétlenség történt, a tulterhelt csónak felborult s a benne ülő 14 utas a Dunában lelte szörnyűhalálát.

A somorjai kompátjárónál munkájuk végeztével hazafelé indult Börge József 48 éves. Méhes Lajos 42 éves, Tóth Szabó Imre 33 éves, Duducz Péter 52 éves, Fröhlich Ferenc 34 éves, Mezei Vince 30 éves, Lengyel Imre 30 éves Kommer Ferenc 54 éves, Német Ignác 27 éves Füle György 32 éves, Füle Lajos 45 éves. Új Ignác 48 éves, Adler Imre 28 éves és Rabina István 27 éves munkás.

A község alatt csónakba szálltak s a csónak a Dunán megindult végzetes útjára. A víz közepén lehettek, amikor a csónak felborult s valamennyien a vízbe estek. A Duna sodrás ezen a helyen igen erős volt, úgyhogy senki sem tudott a vízből kimenekülni. Szörnyű haláltusa után a csónak minden utasa elmerült a hullámokban.

Rabina Istvánon és Adler Imrén kívül mind nős volt, mindegyiknek nagy családja volt.

Tóth Szabó után 7 árva, Duducz után szintén 7. Új Ignác után 6 árva maradt. A szörnyű csónakszerencsétlenség miatt 39 árva siratja édesapját a csallóközi kis faluban.

A esendőri vizsgálat megindult, a vizsgálóbíró is kiszállt Somorján. A községben és az egész környéken gyűjtés indult a kenyérkereső nélkül maradt családok megsegítésére.

A kis község lakosai a szerencsétlenség bekövetkezése után csákyakkal, kerítőhálókkal kezdtek a holttestek kutatásához, a kutatás állandóan tart, azonban mindegyik egyetlen holtestet sem tud-

tak a hullámsírból kifogni. Az ár valószínűleg kilométernyire sodorta őket a szerencsétlenség színterétől. A borzalmas tragédia miatt az egész falu gyászban van, tizekét asszony vált özvegyé.

A Tisza István Társaság közgyűlése

A Tisza István Tudományos Társaság ma délután 12 órakor a Központi Egyetem Aulájában évi rendes közgyűlést tartott. A közgyűlést Révész Imre püspök nyitotta meg. Ezt követőleg Hankó Béla egyetemi tanár tartott nagyszabású előadást. A főtitkári, pénztári jelentést terjesztették elő ezután, majd az elnöki és főtitkári tisztség betöltése, tagok választása és az indítványok letárgyalása következett. A közgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Itt a mőbors

A napok óta egy új és rendkívül érdekes felfedezés híre terjedt el tudományos és gazdasági körökben. Egy budapesti vegyész hosszszas kísérletezés után feltalálta a mesterséges borsot. A bors nemcsak mint háztartási fűszer fontos, hanem a husfeldolgozó ipar egyik legfontosabb nyersanyaga is, amely kitűnően konzerválja a husneműeket. Ezek az iparágak tehát nagy segítséghez jutnak az új találmány révén, amely azonban más vonatkozásokban is előnyösen befolyásolja nyersanyag-helyzetünket és behozatalunkat.

A mőbors nem olyan találmány, amely csak háborus kényszergezádkodások idejére oldja meg a fennálló kérdéseket, hanem a normális helyzet és forgalom mellett is teljesen megfelel a kívánalmaknak és pótolni tudja a teagerentulról behozott borsot.

Hirdessen lapunkban

Nyáron a háztartás

nem nélkülözheti a villamos főzés, vasalás, vízmelegítés
E L Ö N Y E I T.

Háztartási egységáraink:

Havi 10 kilowattóráig	28 fill
ezen felül pedig csak	14 fill
visszatérítő óra bér	50 fill

Debrecen szabad királyi város

VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA

Eladási üzlet: **BATTHYANYI-UTCA 17.**
TELEFON: 28-53.

HIREK

Esküvői hí. Dr. vitéz borosjenői Roncsik Jenő tűzoltóőrnagy és felesége Róther Márta leányát, csütörtökön vezette el tárhoz a Szent Anna utcai templomban néhai Tanzó Miklós főgimnáziumi tanár és felesége Henler Ilona fia Tanczos Miklós m. kir. tüzérfőhadnagy.

Miniszeri rendelet jelent meg a leányok háztartási-gazdasági oktatásáról. Az érettségizett leányok részére egyéves, a polgárit, vagy négy középiskolát végzettek részére két éves tantolyamot létesítenek. Az új iskolának rendkívül nagy programja van: jó háztartástanítványokat, jó feleségeket és jó anyákat akar nevelni. Ha a programját meg tudja valósítani, egyik legjelentősebb és legtekintélyesebb pedagógiai intézményünk lesz.

Patacon baltás családi perpatvar történt Kistóth Balászné és veje Amst Pál földműves között. A veszekedés közben a harcias anyós fejszét ragadott és többször fejbesújtotta vejét, aki eszméletlenül esett össze.

A Magyar Kerékpáros Szövetség június 27, 28, 29 és 30-ra tervezett négy napos nemzetközi kerékpáros körversenyét a belügy minisztérium nem engedélyezte. A MKSz az utolsó pillanatban táviratban értesítette erről a külföldi szövetségeket. Az elmaradt körversenyt előreláthatólag egy későbbi időpontban, valószínűleg augusztus 17-20 között más utvonalon rendezik.

A román kormány a német kormányval egyetértésben intézkedett, hogy azok a lengyel menekültek, akik hazáért harcolnak, ezt mielőbb megtehessek. Márciusban 3500 polgári menekült tért vissza otthonába, július végéig pedig a Romániában tartózkodó valamennyi lengyel menekült visszatér hazájába, július végéig pedig a Romániában tartózkodó valamennyi lengyel menekült visszatér hazájába. A Pilsudski-család hét tagja is elhúzott már Varsóba.

A francia hatóságok letartottak egy lengyel zsidót, aki 8 millió dollár értékű aranyrudakkal akarta átlépni a spanyol határt.

Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége és a Budapesti Asztalosok Ipartestülete eljárt az árkormánybiztosnál. Az asztalosipari termékek áremelésének engedélyezése érdekében hivatkoztak az anyagárak jelentős mértékű drágulására, a munkabérek emelkedésére. Most az árkormánybiztos megadta a határozatát, amelyben 6-13 százalékos áremelést engedélyezett a különböző asztalosipari termékek, butorok árára. A műbutoroknál 10, a tömegtermelési butoroknál 13, a műbutoroknál 7, az épületmunkánál és a járszekrényeknél 6 százalékos áremelést engedélyezett az árkormánybiztos. Ezek a százalékos felárak a múlt év augusztus 26-án érvényben volt árakhoz képest külön számíthatók fel és a számlán külön tüntetendők fel.

Több mint ötmillió pengő az árvizkárosultaknak

Az árvizkárosultak javára a vármegyei szociális alapok részére az árvízvédelem országos kormánybiztosa az alábbi segélyeket utalta ki:

Abauj-Torna 115.000, Bács Bodrog 20.000, Baranya 325.000, Bars és Hont 27.000, Békés 260.000, Bereg és Ugocsa 50.000, Bihar 146.000, Borsod 210.000, Csanád-Arad-Torontál 170.000, Csongrád 200.000, Esztergom 25.000, Fejér 285.000, Gömör és Kishont 1.800, Győr-Ménfőcsanak 75.000, Hajdú 210.000, Heves 90.000, Jász-Nagykun-Szolnok 400.000, Komárom 60.000, Nógrád 60.000, Nyitra-Pozsony 70.000, Pest-Pilis-Solt-Kiskun 904.000, Somogy 60.000, Szabolcs 150.000, Szatmár 100.000,

Toina 270.000, Ung 90.000, Vas 12.000, Veszprém 26.000, Zala 12.000, Zemplén 140.000, Mára-rosi kirendeltség 5000, Baja thj. város 35.000, Hódmezővásárhely thj. város 140.000, Kecskemét thj. város 55.000, Szeged thj. város 270.000, Székesfehérvár sz. kir. város 5550 pengőt. Összesen—5.069.350 pengőt.

Vitéz Bonczos Miklós, az árvízvédelem országos kormánybiztosa ebből az alkalomból ezután is arra kéri azokat a hatóságokat, községeket és testületeket, társadalmi egyesületeket, amelyek az árvizkárosultak támogatására gyűjtöttek, hogy juttassák el gyűjtésük eddigi eredményét az országos árvízvédelmi kormánybiztosához.

GYOMORSÁVAS szellemi munkásoknál, eldugult neurastheniás egyéneknek és aranyeres hypochondriás embereknek reggelenként felkeléskor egy-egy kis pohár természetes FERENC JOZSEF keserűviznek sokszor igen jótékony hatása van. Kérdezze meg orvosát!

A Magyar Vöröskereszt felkérésére érdekében a kormány széleskörű országos gyűjtési akció megindítását határozta el, amely ezúttal július elsőjével kezdődik. E tárgyban a honvédelmi miniszter június 28-án 19 órakor rádió útján személyes felhívást intéz a társadalomhoz minden rétegéhez.

Még a legkomorabb idők sem foszthatnak meg senkit az életkedvtől! Ellenkezőleg, a közösség

hez fűző kapcsolataink ma különösen szorosodnak új életigazságok felfedezésére!

Mindenütt beszélünk róluk, munka közben, pihenés idején, robogó vonatokon, a lármas nagyvárosokban és a csendes falusi magányban. Egyszóval mindenütt, ahol barátok és jóismerősök ülnek egy mással szemben, bizalmas meghitt asztalok körül csevegve, melyeken természetesen „FRANCK” kávépótlékkal főzött erős „fekete” illatozik. Feketekávé hangulat! ... Valami felemelő rejlik benne!

ELÁRVEREZÉK Balmazújváros határában levő Bakócs pusztán 1940 július elsőjén délelőtt 10 órakor 2436 pengőre becsült búzát, szárnyasokat és juhokat. Birósági végrehajtó

HAJDÚSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

MA MÁR EURÓPAI HIRŰ. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó-, és belégzőkúrák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szénssavval telített „Hajdúvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 százalékos sós-jódos brómos-hidroszulfid tartalommal táplálják. 3000 liter forróvíz percenkint. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium a Budapesti Állami Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság elnökségénél megüresült díjazott állásra hirdet pályázatot. Kérvényeket a Bizottságnál Budapest, VIII. Múzeum körút 4/c július 31-ig lehet benyújtani. (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 137 számában.)

A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémián az 1939/40 iskolai évben egy városi alapítványi hely megüresedett. Az alapítványi tandíjmentességet és ingyenes ellátást biztosít.

A megüresedett alapítványi helyre a város polgármestere a pályázatot meghirdeti.

Az alapítványi hely elnyerése iránti kérelmeket legkésőbb augusztus 31 napjáig a polgármesteri iktatóhivatalba (Városháza földszint 5 szám) kell beadni.

A Wolfner Gyula és Társa budapesti cég a háború alatt a honvé-

ség harctéren elesett vagy elhalt hivatásos tisztjei és tisztviselői után hátramaradt özvegyek és árvák segélyezésére létesített alapítvány kamatainak pótlására az 1940 évben is 1500 pengőt biztosított a honvédelmi miniszter rendelkezésére.

Segélyben csak azok a hivatásos tisztjei és tisztviselői után hátramaradt özvegyek és árvák részesülhetnek, akik hadiözvegyi, illetve hadiárvaivai mivoltukat valamint a segélyre való rászorultságukat hitelt érdemlően igazolni tudják.

A budapesti m. kir. állami gróf Brunszvic Teréz kisdédóvónóképző-intézetben f. évi július 10-től 20-ig terjedő időben kisdédóvónői pedagógiai továbbképző tanfolyamot rendeznek.

A tanfolyamra olyan működő óvónők vétetnek fel, akik hasonló továbbképző tanfolyamon még nem vettek részt.

A tanfolyamra 50 bejelentő és 10-15 bejáró hallgatót vesznek fel.

A vidéki hallgatók az állami önképző-intézetben ingyen lakást kapnak, az ételmezésért napi 2 P-t térítenek meg. A bejáró hallgatók napi 1 P-ért ebédet kapnak.

Felvételért bélyegtelen kérvényben lehet folyamodni, a kérvényt az illetékes tiszti főorvossal kell aláírni. A folyamodvány beadásának határideje július hó 6. napja. A kérvényt az áll. óvónőképző-intézet igazgatóságához kell címezni és ugyanoda (Budapest, VII. Rózsák tere 7.) nyújtandó be.

Szünetel a fedett-uszoda

A nagyerdei fürdő fedett-uszodája június 26-tól általános javítás miatt szünetel.

A thermálfürdő és kádfürdők valamint egyéb gyógykiszolgáltatás továbbra is változatlanul áll a fürdőközönség rendelkezésére.

Munkavállalók bejelentése

Felhívja a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy alkalmazottait a városi adóhivatalban minden hónap 25. napjáig 2 példányban a munkaadó által kitöltendő, könyv és papírkereskedésekben néhány fillérért vásárolható heti, vagy havifizetéses Illetményjegyzéken feltétlenül jelentsék be.

A hetifizetéses alkalmazottak (iparossegédek stb.) után bejelentést kell tenni és alkalmazotti kereseti adót kell fizetni arról a hétről, amelyen az alkalmazott 20 pengőt meghaladó összeget keresett a neki nyújtott természetbeni járandóságok egy heti pénzértékének és az azon a héten elért borrhatalóbevétele összegének a tulajdonképeni készpénzfizetésének hozzájárulásával. A havifizetéses alkalmazott pedig akkor jelentendő be, amikor, illetve amelyik hónapban a készpénzfizetése, természetbeni járandóságának egy havi pénzértéke és borrhataló, vagy kapupénz stb. bevétele együtt a 80 pengőt meghaladták.

A munkaadó az alkalmazotti kereseti, külön és rokkantadót az alkalmazott járandóságából annak kifizetésekor nyomban levonni és a levont adót a városi adópénztárba az illetményjegyzék benyújtásakor befizetni köteles.

A munkaadókat a városi adóhivatal időnként ellenőrzi és a mulasztó munkaadókkal szemben a legsúlyosabb megtorló intézkedéseket teszi.

METEOR MOZGO

Szombaton és vasárnap: Pénz áll a házhoz Magyar vigjáték és STAN ÉS PAN TILOSBAN Előadások: 5, 7, 9, vasárnap 8 órától is.

Kedden! Közkívánatra! Három kis ördög DEANNA DURBIN Előadások kezdete: fél 7 és 9 órakor.

Szardán Csütörtökön Magyarfilm! GÖRE GABOR VISSZATÉR és EGY ELTÉVEDT GÖLYÖ bünyűgyi történet. Előadások kezdete: fél 7 és 9 órakor.

Vasárnapi Istentiszteletek

REF. TEMPLÓMOKBAN.

Nagytemplomban d e 10 o Dr. Soós Béla, d u 5 o Szenes László. Kistemplomban d e 9 o Baja Mihály, 11 o Molnár Gyula, d u 6 o Baczó Balázs. Kossuth-téri templomban d e 10 o Szenes László, d u 5 o Balogh Ferenc. Károly-Gáspár-téri templomban d e 9 o Siposs Imre, d u 4 o Peleskey Károly. Ispóty-templomban d e 10 o Kulcsár Dezső, d u 5 o Páll Antal. Árpád-téri templomban d e 10 o Dr. Hegyaljai Kiss Géza, d u 3 o Biró Béla. Homokkerti templomban d e 10 o Kovács József, d u 6 o Szilágyi László. Nyilastelepi templomban d e 10 o Mezey Béla, d u 3 o Mezey Béla. Csapókerti templomban d e 10 o Vándor Ernő, d u 3 o Balogh József. Kerekestelepi templomban d e 10 o Kulcsár Ferenc, d u 4 o Kulcsár Ferenc. Nyulási állami iskolában d e 10 órákor Jánosy Imre. Tégláskerti állami iskolában d e 10 órákor Birinyi János. „Reménység Háza” (Böszörményi-ut 60.) d u 3 órákor Benkő Károly. Téglavetői gyülekezeti házban d u 3 o Siposs Imre. Wolaiffka-telepi olvasókörben d u 3 órákor Szilágyi László.

TANYAI ISTENTISZTELETEK: Hortobágyon d e 10 órákor vités Szabó Endre. Pallagon d e 9 órákor Kiss István. Hegyes d e 11 órákor Oláh Zsigmond. Cucán d u 2 órákor Oláh Zsigmond.

Változás a pallagi villamosjáratokban

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó évi július 1-től hétfőtől kezdve a Máv. p. u. Gazdasági-Akadémiai (pallagi) vonalon a hét-köznapokon ezidőszert érvényben lévő menetrendet megszüntetjük és helyette az alábbi menetrendet léptetjük életbe:

- 1.) Máv. p. u.-től-Gazdasági-Akadémiára indul: 6.43, 11.10, 13.06 15.58 és 20.05 órákor.
- 2.) Gazdasági-Akadémiáról Máv. pályaudvarig indul: 7.21, 12.22, 12.46, 16.40 20.48 órákor.

A vásár- és ünnepnapokon ezidőszert érvényes menetrend továbbra is érvényben marad. Az Üzletigazgatóság.

Az erdőben tüzet rakni tilos

Debrecen város törvényhatósága egész területén, az erdőben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 m. távolságon belül fekvő földeken és az erdő közé ékelte tisztásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad tüzet rakni.

Aki ez ellen vét kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tűzveszély származott, vétséget követ el.

A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet minden idegent, a kijelölt turisták, erdei és kőzutatok kivül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett tc. 285 § a szerint eljárni.

AZ IDÜLT izületi megbetegedések kezelésében egy pohár terméskes FERENC JOZSEF keserűvíz, reggelenként éhgyomorra bevéve, igen könnyű lágy székletet, alapos bélfertőtlenítést, fokozott anyagcserét, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Kérdesse meg orvosát!

Hússzülejárati kölcsönt kérnek az árvizkárosult gazdák

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara még a tavasz folyamán előterjesztéssel élt a földmívelésügyi kormányzathoz, hogy az országos Központi Hitelszövetkezet útján az árvizkárosult gazdák hitelszükségletének biztosítására megfelelő hitelszükséglet álljon rendelkezésére.

A földmívelési kormány most értesítette a kamarát, hogy felhívására az Országos Központi Hitelszövetkezet jelentette, hogy az árvizkárosultaknak kölcsönök utján való megsegítése csak akció-kölcsönökkel volna lehetséges, amelyekre olyan tőke állana rendelkezésre, ami hosszabb lejáratu

kölcsönök engedélyezését tenné lehetővé és módot nyujtana arra is, hogy a biztosítékok tekintetében bizonyos kockázat is vállalható legyen.

Ennek alapján a földmívelésügyi kormányzat tudatában van annak, hogy a károsultakon megelőzően segíteni csak állami akció segítségével lehet, átiratban kérte a m. kir. pénzügyminisztert, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet által felvetett megoldás kérdését megfontolás tárgyává tegye.

Az árvizsújtotta gazdák remélik, hogy a jogos és közérdekű kérelem tuljutott a megfontolás keretén és mielőbb teljesítik is.

Adókedvezményrel segíti az állam az építkezőket

Az építkezési kedv megélénkítésére irányuló különféle kormányintézkedések között most rendezték az adókedvezmények nyújtásával kapcsolatos legfontosabb kérdelmeket is. Azok, akik még a mult esztendőben érvényben lévő régi építési szabályzat szerint kaptak építési engedélyt de azt nem használták fel és csak most kívánnak vele élni, — az új rendelkezés értelmében még a régi adókedvezményt kapják. Nagy előnyhöz jut-

nak tehát az építetők, akiket az utóbbi hetekben adókedvezmény iránti kérelmükkel a hatóságok az új szabályrendeletre való hivatkozással elutasítottak.

Az építkezési ipar nagy örömmel fogadja ezt a méltányos rendelkezést, amely valóban alkalmas arra, hogy a régebben kiadott de fel nem használt építkezési engedélyek gyakorlati felhasználásával komoly munkalehetőséget biztosítson az érdekelt iparágak számára.

Diákok akarják megművelni a parlagon fekvő földeket

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt végrehajtó bizottságához javaslatot nyújtottak be, hogy az üres telkek, házhelyek, parlagon heverő földek és kertészletek megművelését a vidéki diákság az Ifjúsági Vöröskereszt keretében vegye művelés alá. A végrehajtó bizottság a javaslatot magáévátette és most

felhívással fordult illetékes helyre az akció támogatása iránt. A felhívás hangsúlyozza, hogy a mai időkben szükség van minden

darab föld megművelésére és bár a tulajdonosok bármilyen oknál fogva arra képtelenek, a diákság készséggel veszi át a parlagonfekvő területek megművelését. Most az iskolai év befejezése után az egész országban megindult a kiterjedt mozgalom az ifjúsági Vöröskereszt nagyjelentőségű elhatározásának megvalósítására. A diákok földmívelő csoportokban 10 éves kortól működhetnek közre az ifjak.

Esedékes beruházási hozzájárulás részlet

Az egyszeri beruházási hozzájárulás nyolcadik részlete július 1-én esedékes és az 1.500/1938. F. H. rendelet 50. §. 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt d. e. 8—12 óráig teljesíthetik, hogy az utolsó fizetési napon várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfelvétele a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1940. július hó 2-án megindul.

Hirdessen lapunkban

Születések: Siposs Ferenc költő, leány Erzsébet, Csillag István iparművész, leány Iona, Lakkó Péter villamos kalauz, fiu Gyula, Posta Miklós gazd. cseléd, fiu Lajos, Berkes Gyula lakatos, leány Olga, Szotfried Lajos műasztalos leány Ibolya, Anne, Márton István mező rendőr, fiu István, Kegyes János mészáros m. leány Mária, Katalin.

Eljegyzések: Kaszás Ferenc alkalmi munkás,—Kocsis Anna, Moldvai Gyula férjhezadó s.—Gombos Róza, H. Becz József fm.—Kiss Mária, Bakonszegi Imre timár s.—Szaló Iona.

Házasságok: Blau Benjámín ke reskedő,—Schiffmann Gizella, Dr. Tóth Béla okl. középisk. tanár—Kubancsek Iona, Dr. Mészáros Sán-

dor kir. j. t. j. gyak.—Somogyi Erzsébet, Braun Herman tha'mu-diéta—Sviger Erzsébet, Bernstein Miksa bádogos,—Schwartz Karolina, Báthory Mihály fm. Bodzás Teréz, Dr. Lengyel Imre egy. tanárségéd, ok. középiskolai tanár—Bodnár Iona.

Halálozások: Szemes Lajos ref. 52 éves Békés, Gutti István ref. 66 éves Hejnal u 23, Jánki Lajosné ref 45 éves Ilona u. 6, Holló Sándor ref 71 éves Jánosi u 32, Számadó Katalin ref. 17 éves Endre u. 3, Weinberger Herman izr. 65 éves H-szoboszló, Kiss Attila ref hónapos Méliusz tér 13, Bézi Istvánné ref 28 éves Téglavető,

Férfi öltöny és kabát szövetek OLCSON
Petrikóéi SZENTANNA-U 5
MOZI

Floridai kaland
 (Bemutatta az Apolló filmszínház)
 Igen sikerült romantikus amerikai vigjátékot tart műsoron az Apolló mozgó: A floridai kaland egyike a sikerült amerikai vigjátékoknak. A történet egy milliommány és egy tehénész szerelmét viszi filmre, sok bonyodalom és érdekes fordulat után a két szerelmes mégis megtalálja egymást. Nagyon kellemes szórakozást nyújt a floridai kaland, a főszerepet Garry Cooper nagyszerűen alakítja, partnere Merle Oberon rendkívül nagy művész, játéka eleven, színes, megkapó. A magyar világhírű és a Fox híradó igen érdekes képeket mutat.

Dzsungel banditái
 (Bemutatta a Vigszínház)
 Izgalmas dzsungelfilm, amelyben a dzsungel élete perreg le a néző szeme előtt. Ebben a filmben mindaz megtalálható, amit a közönség a dzsungelfilmekről megkíván. A felvételek igen sikerültek, szépek, a rendezés jó, a szereplők jól játszanak, különösen a kis Frankie Thomas. Az új híradók az aktuális események jelenetét hozzák a közönség elé.

Zsarnok
 (Bemutatta a Hungária filmszínház)
 A közelmúltban hosszú ideig tartotta műsoron a Hungária mozgó a zsarnok című filmet, most újra felújítja. Az első osztályu filmet második bemutatóján is érdemes megnézni.
 A kísérőműsor érdekes.

ALFÖLD
 IDŐSZAKI POLITIKAI LAP.
 Megjelenik minden szombaton.
 Előfizetési díj: Félévre 2.50 P.
 Egész évre 5 P. Vidékre félévre 3 P., egész évre 6 P.
 Felelős szerkesztő és kiadó
 Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS
 laptulajdonos.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 FERENC JOZSEF UT 41. SZ.
 Nyomatott: dr. Diószeghy János és Máthé Gábor nyomdavállalatnál Debrecen, Piac uca 41 szám.
 Felelős nyomdavezető: Máthé Gábor.